

Population et Sociétés

2017, č. 544–546

Květen, č. 544

Naděje na dožití: Dvě Německa konvergují již od svého znovusjednocení

Markéta Pechholdová, Pavel Grigoriev, France Meslé, Jacques Vallin

Mezinárodní kolektiv demografů v čele s M. Pechholdovou z VŠE v Praze se podrobně zabývá faktory existující divergence střední délky života mezi „východním a západním“ Německem. Největší rozdíl byl v roce sjednocení – 1990, kdy v případě mužů to byly 3,4 roku a u žen 2,8 roku ve prospěch „západního“ Německa. Do současnosti, respektive do roku 2013, se tato diference snížila na 1,3 roku u mužů a prakticky se vynulovala u ženské části populace (náznorně to dokumentuje graf zachycující i srovnání s ČR). Příčiny vyplývající především z rozdílné úmrtnosti ilustrují rovněž další grafy – vývoj celkové úmrtnosti v obou německých státech od roku 1980 a podrobnější pohled na podíly příčin smrti (nemoci oběhového ústrojí a vliv alkoholu, úrazů a násilí) na celkový počet úmrtí.

Červen, č. 545

Imigranti v Austrálii: vzrůstající počet a stále větší pestrost

Tom Wilson, James Raymer

Demografové ze dvou australských universit informují krátce o historii imigrace, ale především se zabývají jejím vývojem na tomto geograficky nám vzdáleném kontinentu mezi roky 1981 až 2011. Autoři analyzují probíhající změny jak v celkovém počtu, tak i podle pohlaví, věku a původu. V roce 1981 se jednalo o 3,1 milionu imigrantů, z kterých bylo 2,3 milionu z Evropy.

V roce 2011 to bylo již 5,8 milionu a jejich geografický původ byl výrazně pestřejší. Podíl Spojeného království a Evropy poklesl a naopak vzrostl podíl Indie, Číny a Jižní Asie. Imigrantů narozených v Indii bylo v roce 1981 43 tisíc, v roce 2011 už 325 tisíc. U narozených v jihovýchodní Asii stoupl počet mezi rokem 1981 a 2011 ze 140 tisíc na 770 tisíc. Nutno podotknout, že od roku 1990 stále vzrůstá podíl dočasných imigrantů (studenti, držitelé obchodních víz, prázdninovní pracovníci apod.). Grafy ukazují celkový počet imigrantů a jejich podíly podle zemí jejich narození, stromy života imigrantů celkem, zvláště i za imigranty z Evropy a z jihovýchodní Asie. Za období 1981–2011 grafy ilustrují toky imigrantů a emigrantů, včetně vývoje úmrtnosti, a za kratší období i toky imigrantů v členění podle věkových skupin.

Červenec–srpen, č. 546

Nezaměstnanost imigrantů: jaký je podíl diskriminace

Dominique Meurs

Autorka ve své stati zkoumá jak se na větší nezaměstnanosti imigrantů, včetně jejich synů a dcer, podílí diskriminace a nebo další jiné vlivy jako např. nižší úroveň vzdělání. Využívá k tomu data z ankety „Trajectoires et Origines“, která byla v roce 2008 realizována francouzským statistickým úřadem a INEDem mezi 21 000 imigranty narozenými v letech 1948–1990 a žijícími v metropolitní Francii. Uvádí vyšší odchylek u nezaměstnanosti imigrantů a jejich dětí od stejných kategorií osob majoritní společnosti, a to v členění na muže a ženy a za jednotlivé geografické regiony. Skutečností přitom je, že data za osoby z oblasti Magrebu jsou přitom výrazně vyšší. Text doplňují dva grafy a rámeček specifikující příslušnou anketu. První graf ukazuje variace odchylek nezaměstnanosti podle oblastí původu dotčených osob a druhý graf varianty pocitu diskriminace opět podle oblasti původu respondentů.

LP

Výběr české demografické literatury za 2. pololetí 2016 a 1. pololetí 2017

I. Knižní publikace, studie

1. Dušek, J. a kol. *Zaměstnanost a trh práce: česko-slovenské zkušenosti*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z. ú., 2016, 170 s.
2. Godarová, J. – Trbola, R. – Jahoda, R. – Rákoczyová, M. *Dostupnost bydlení a stávající bytová situace seniorů*. Praha: VÚPSV, 2017, 159 s.
3. Höhne, S. – Kuchařová, V. – Palonciová, J. *Rodiny s dětmi v České republice: Sociodemografická struktura, finanční a materiální podmínky*. Praha: VÚPSV, v.v.i., 2016, 176 s.
4. Kladiwa, P. – Gawreckí, D. – Kadlec, P. – Pokludová, A. *Národnostní statistika I/II v českých*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2016, 752 s.
5. Kliment, P. – Dočekal, V. *Pohled na bezdomovectví v České republice*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, 124 s.
6. Kuchařová, V. – Janurová (Psychlová), K. *Velikost a struktura skupin osob bez domova a osob vyloučených z bydlení*. Praha: VÚPSV, v.v.i., 2016, 174 s.
7. Kuchařová, V. – Palonciová, J. – Janurová, K. *Zabezpečení životních podmínek dětí v rodinách*. Praha: VÚPSV, v.v.i., 2016, 194 s.
8. Lindovská, E. (ed.) *Způsoby řešení bezdomovectví a vyloučení z bydlení. Analýza a komparace situace ve Francii, Velké Británii a České republice*. Ostrava: Ostravská univerzita, 2017, 192 s.
9. Ludíková, L. *Vybrané faktory ovlivňující kvalitu života osob se speciálními potřebami*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2017, 205 s.
10. *Asistovaná reprodukce v České republice 2014*. Praha: ÚZIS, NRAR, 2016.
11. *Cizinci v ČR – 2016*. Praha: ČSÚ, 2016.
12. *Česká republika od roku 1989 v číslech – 2016*. Praha: ČSÚ, 2017.
13. *Demografická příručka – 2015*. Praha: ČSÚ, 2016.
14. *Demografická ročenka České republiky – 2015*. Praha: ČSÚ, 2016.
15. *Demografické ročenka krajů – 2006 až 2015*. Praha: ČSÚ, 2016.
16. *Demografická ročenka měst – 2006 až 2015*. Praha: ČSÚ, 2016.
17. *Demografická ročenka okresů – 2006 až 2015*. Praha: ČSÚ, 2016.
18. *Demografická ročenka správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem – 2006 až 2015*. Praha: ČSÚ, 2016.
19. *Demografická ročenka správních obvodů obcí s rozšířenou působností – 2006 až 2015*. Praha: ČSÚ, 2016.
20. *EHIS 2014 – Základní výsledky šetření*. Praha: ÚZIS, 2016.
21. *Kraje České republiky – 2015*. Praha: ČSÚ, 2017.
22. *Malý lexikon obcí České republiky – 2016*. Praha: ČSÚ, 2017.
23. *Narození a zemřelí do 1 roku 2013–2015*. Praha: ÚZIS, 2016.
24. *Obce Královéhradecka – 2016*. Praha: ČSÚ, 2017.
25. *Obyvatelstvo Plzeňského kraje – 2016*. Praha: ČSÚ, 2017.
26. *Počet obyvatel v obcích – k 1. 1. 2017*. Praha: ČSÚ, 2017.
27. *Porodnost a plodnost – 2011–2015*. Praha: ČSÚ, 2016.
28. *Pohyb obyvatelstva v obcích Jihočeského kraje – 2016*. Praha: ČSÚ, 2017.
29. *Potraty 2014–2015*. Praha: ÚZIS, 2016.
30. *Příjmy a životní podmínky domácností – 2016*. Praha: ČSÚ, 2017.
31. *Rodička a novorozenec 2014–2015*. Praha: ÚZIS, 2017.
32. *Senioři v čase – za období 2000 až 2015*. Praha: ČSÚ, 2016.
33. *Stav a pohyb obyvatelstva v ČR – rok 2016*. Praha: ČSÚ, 2017.
34. *Trh práce (krajské srovnání)*. Praha: ČSÚ, 2017.
35. *Trh práce v ČR – časové řady – 1993– 2015*. Praha: ČSÚ, 2016.
36. *Úmrtnostní tabulky za ČR, regiony soudržnosti a kraje – 2015–2016*. Praha: ČSÚ, 2017.
37. *Úmrtnostní tabulky za okresy a naděje dožití ve správních obvodech ORP – 2011–2015*. Praha: ČSÚ, 2016.
38. *Věkové složení obyvatelstva – 2016*. Praha: ČSÚ, 2017.
39. *Věkové složení a pohyb obyvatelstva v Jihočeském kraji – 2016*. Praha: ČSÚ, 2017.
40. *Věkové složení a pohyb obyvatelstva v Jihomoravském kraji – 2016*. Praha: ČSÚ, 2017.
41. *Věkové složení a pohyb obyvatelstva Zlínského kraje, jeho okresů a správních obvodů obcí s rozšířenou působností – 2016*. Praha: ČSÚ, 2017.

42. *Vybrané údaje o sociálním zabezpečení – 2015*. Praha: ČSÚ, 2016.
43. *Vývoj obyvatelstva České republiky – 2015*. Praha: ČSÚ, 2016.
44. *Vývoj hlavních ekonomických a sociálních ukazatelů České republiky 1990–2016*. Praha: VÚPVŠ, v.v.i., 2017.
45. *Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje ... kraje (2015)*. Praha: ČSÚ, 2016.
46. *Zaměstnanost a nezaměstnanost podle výsledků VŠPS – roční průměry – 2015*. Praha: ČSÚ, 2017.
47. *Zaostřeno na ženy a muže – 2016*. Praha: ČSÚ, 2016.
48. *Zemřelí 2015*. Praha: ÚZIS, 2016.
49. *Zemřelí podle seznamu příčin smrti, pohlaví a věku v ČR, krajích a okresech – 2006 až 2015*. Praha: ČSÚ, 2016.
50. *Život cizinců v ČR – 2016*. Praha: ČSÚ, 2016.
- III. Výběr statí**
51. Adámková, M. *Stop vylidňování venkova*. Veřejná správa (VS), 2017, č. 6, s. 2–5.
52. Anders, M. *Sebevražednost – závažný zdravotně-společenský problém s možností prevence*. Časopis lékařů českých (ČLČ), 2017, č. 2, s. 58–67.
53. Bartůšková, L. *Podpora pracovní aktivity matek s dětmi do tří let*. Politické ekonomie (PE), 2017, č. 3, s. 335–350.
54. Bičáková, A. – Kališková, K. *Výskyt a vznik nezaměstnanosti u žen s předškolními dětmi: případ České republiky*. PE, 2016, č. 5, s. 695–712.
55. Durdisová, J. – Mertl, J. *Je možné se dobře užít práci? Sociálně-ekonomické aspekty trhu práce a jejich vliv na fungování národního hospodářství*. Scientia et Societas (SetS), 2016, č. 2, s. 47–67.
56. Fiala, T. – Jitka Langhamrová, J. *Vývoj indexu závislosti seniorů při navrhované změně důchodového věku a různých variantách demografického vývoje*. Fórum sociální politiky (FSP), 2016, č. 6, s. 27–32.
57. Fučík, P. *Where Are The Effects of Family Structure? The Educational Level, Current Partnership and Income Level of the Czech Adult Population Socialised in Single-Parent Families*. Sociologický časopis / Czech Sociological Review (SČ), 2016, č. 3, s. 375–402.
58. Habartová, P. – Morávková, Š. *Jak se sčítá obyvatelstvo? Geografické rozhledy (GR)*, 2017, č. 26/3, s. 20–21.
59. Hanzlíková, H. *Role žen v ekonomice a společnosti: minulost, současnost a budoucnost*. SetS, 2016, č. 2, s. 68–85.
60. Havelková, H. – Ezzedinne, P. *Women in Between: Gender, Refugee Experience and Ageing*. Lidé města, 2016, č. 2, s. 179–201.
61. Hlado, P. – Pokorný, B. – Petrovová, M. *Pracovní schopnost české pracovní síly ve věku 50+ a její vztah s vybranými demografickými a antropometrickými proměnnými*. Kontakt, 2017, č. 2, s. 156–166.
62. Holmerová, I. – Wijja, P. *Péče na konci života v České republice*. ČLK, 2016, č. 4, s. 209–213.
63. Hulíková, K. *Demografie zná budoucnost i bez křišťálové koule*. GR, 2017, č. 26/3, s. 18–19.
64. Hulíková, K. *Sezónnost v demografickém chování*. GR, č. 26/2, s. 18–19.
65. Chum, J. *Česká republika je v rovném odměňování žen třetí nejhorší v Unii*. VS, 2017, č. 7, s. 10–13.
66. Kašpar, D. *Změny v délce života obyvatel jižní Evropy v kontextu evropského prostoru: 1950–2014*. GR, č. 26/1, s. 16–17.
67. Katrňák, T. – Tyrychtrová, L. *Social Determinants of Suicides in the Czech Republic between 1995 and 2010*. SČ, 2016, č. 3, s. 293–320.
68. Kotková, A. *Antikoncepce: ženská otázka? Rovné příležitosti v souvislostech (RP)*, 2016, č. 3.
69. Kraftová, I. – Šmídová, J. *Diferenční faktory bydlení a jejich změny v regionech České republiky*. Scientific Papers of the University of Pardubice: Series D (SP), 2017, č. 1, s. 98–106.
70. Křestánová, J. – Křenková, L. *Populační změny ve Střední Asii: Co můžeme očekávat*. GR, 2017, č. 26/4, s. 22–23.
71. Kuchařová, V. – Nešporová, O. *Česká rodinná politika – podpora rodin s nezaopatřenými dětmi a autonomie rodin*. FSP, 2017, č. 2, s. 2–13.
72. Matušů, B. – Čápková, Z. *Rodiče dostávají novou možnost dostupné péče o předškolní děti*. VS, 2016, č. 25–26, s. 23–25.
73. Ministerstvo práce a sociálních věcí. *Stárnutí populace je civilizační úspěch i výzva pro veřejnou politiku*. VS, 2016, č. 19, s. 14–15.
74. Miskoczi, M. – Langhamrová, J. *Využití metody vícestavové demografie při analýze trhu práce*. PE, 2017, č. 1, s. 82–95.
75. Nešporová, O. *The Initial Years of Motherhood and Fatherhood as Perceived by Expectant Parents:*

- The Division of Care and Paid Work*. Sociální studia (SS), 2016, č. 4, s. 9–25.
76. Nikitović V. – Bajat, B. – Blagojević, D. *Prostorové vzorce nedávných demografických trendů v Srbsku (1961–2010)*. Geografie (G), 2016, č. 4, s. 521–543.
77. Pacáková, H. – Plecháčková, D. – Půlpánová, P. – Matoušová, B. *Souvislost vzdělání a příjmu s výskytem kohabitance v ČR*. Naše společnost (NS), 2016, č. 2, s. 3–16.
78. Polesná, H. – Kocourková, J. *Je druhý demografický přechod stále relevantní koncept pro evropské státy?* G, 2016, č. 3, s. 390–418.
79. Průša, L. *Aktuální trendy v rozvoji sociálních služeb v zemích EU a v ČR ve světle očekávaných změn ve struktuře populace*. FSP, 2016, č. 6, s. 2–7.
80. Sláma, O. – Kabelka, L. – Loučka, M. *Paliativní péče v ČR v roce 2016*. ČLČ, 2016, č. 8, s. 445–450.
81. Stuchlíková, Z. – Bič, J. *Vybrané trendy nezaměstnanosti mladých v Evropské unii a Japonsku*. SetS, 2017, č. 1, s. 73–90.
82. Šídlo, L. – Novák, M. – Štych, P. – Burcin, B. *K otázce hodnocení dostupnosti zdravotní péče v Česku*. ČLČ, 2017, č. 1, s. 43–50.
83. Šimková, M. – Sixta, J. – Langhamrová, J. *Penzijní závazky stárnoucí populace České republiky*. PE, 2016, č. 4, s. 591–607.
84. Šimpach, O. – Langhamrová, J. *Demografické projekce aneb jak se liší výsledky z pohledu použití deterministických a stochastických modelů*. FSP, 2016, č. 6, s. 8–26.
85. Špačková, P. – Pospíšilová, L. – Ouředníček, M. *The Long-term Development of Socio-spatial Differentiation in Socialist and Post-socialist Prague*. SČ, 2016, č. 6, s. 821–860.
86. Štěpánová, M. *Příliš pozdě na dítě?* RP, 2016, č. 3.
87. Štípková, M. *Trendy v porodech mimo partnerství*. NS, 2016, č. 1, s. 14–22.
88. Vošmik, J. *Když se řekne potrat*. RP, 2016, č. 3.
89. Vrabcová, J. *Senioři – sociální skupina ohrožena exekucemi*. FSP, 2016, č. 4, s. 19–22.
90. Vykopalová, H. *Migrace nejen jako bezpečnostní problém*. SetS, 2016, č. 2, s., 106–112.
91. Železná, L. – Kreidl, M. *Mobilita mezi zaměstnaností a nezaměstnaností u starších pracovníků v ČR*. SČ, 2016, č. 3, s. 505–534.

Excerpované časopisy:

Acta Oeconomica Pragensia (AOP), Časopis lékařů českých (ČLČ), Fórum sociální politiky (FSP), Geografické rozhledy (GR), Geografie (G), Kontakt (K), Lidé města (LM), Naše společnost (NS), Politická ekonomie (PE), Praktická gynekologie (PG), Rovné příležitosti v souvislostech (RP), Scientia et Sociates (SetS), Scientific Papers of the University of Pardubice: Series D (SP), Sociální studia (SS), Sociologický časopis / Czech Sociological Review (SČ), Urbanismus a územní rozvoj (UUR), Veřejná správa (VS).

MP

ZVEME VÁS NA DISKUSNÍ VEČERY ČESKÉ DEMOGRAFICKÉ SPOLEČNOSTI

Diskusní večery ČDS se konají vždy třetí středu v měsíci během akademického roku (říjen–duben) na Přírodovědecké fakultě UK v Praze na Albertově.

Aktuální seznam plánovaných přednášek a jejich začátek bude upřesněn na webových stránkách ČDS
<http://www.czechdemography.cz/akce/dv/>